

Afspraak met de tropen

De deur van de Travel Clinic in Neder-over-Heembeek staat voor elk personeelslid van Defensie wagenwijd open. Als je binnenkort voor je werk naar de tropen trekt, is een bezoek echt onontbeerlijk. Je krijgt er immers alle wapens in handen tegen veelal onbekende en microscopisch kleine vijanden, die het in het slechtste geval zelfs op je leven gemunt hebben: de tropische infectieziekten.

TIJDENS EEN BUITENLANDSE zending in Kalemie (Democratische Republiek Congo) zoeken Belgische militairen even verkoeling na een drukke werkweek onder een loden tropische zon. Op zondag trekken ze naar het Tanganyikameer voor een verfrissend zwempartijtje. Een zestal mensen krijgt achteraf echter last van koorts, hoest en diarree. Bovendien verliezen ze een acht-

tal kilo aan lichaamsgewicht. Oorzaak van al dat fraais: schistosomiasis, een wormaandoening die je kan oplopen in besmet water. Het risico op besmetting is het grootst in stilstaand water, maar ook in rivieren kan je het oplopen. Er bestaat geen vaccin tegen, maar een behandeling is er wel. Voor alle veiligheid hou je je best aan deze tip: mijd contact met zoet water in de tropen.

Geen mazen in het muskietennet

Geneesheer-commandant Patrick Soentjens, internist-infectioloog in het militaire ziekenhuis, weet er alles van. Hij staat aan het hoofd van het *Belgian Armed Forces - Center for Excellence in Infectious Diseases* (BAF-CEID). Dat bestaat sinds 1 september vorig jaar in Neder-over-Heembeek (zie kader). Patrick stelt ons graag de *Travel Clinic* even voor. "Mijn collega's en ik verstrekken reisadvies aan personeelsleden van Defensie die naar het buitenland vertrekken. In eerste instantie betreft het individuele missies van lange duur in een overzees gebied (Centraal- en Zuid-Amerika, Afrika en alle overige malariarisicozones). Denk maar aan attachés van Defensie, special forces, ontmijners, verbindingsofficieren voor de VN of de EU, enzovoort. Maar wij zijn er ook voor militairen die individueel of in een contactteam voor korte duur naar die regio's vertrekken, zonder enige medische steun, of voor wie niet terechtkan

Centrum voor expertise

Sinds 1 september 2007 beschikt het hospitaal in Neder-over-Heembeek over het *Belgian Armed Forces - Center for Excellence in Infectious Diseases* (BAF-CEID). Naast reisadvies verstrekken voor het vertrek vervult dit centrum nog drie andere taken:

- Hospitaalinfecties: de infectioloog verstrekt met een technisch forum van specialisten (artsen, verplegers, klinisch bioloog, enzovoort) advies rond ziekenhuisbacteriën. Via een multidisciplinaire aanpak en opvolging, bijvoorbeeld van het voorschrijfgedrag van antibiotica, binden zij de strijd aan tegen die resistente bacteriën. Het technische advies richt zich vooral op gespecialiseerde afdelingen met zwaar geïnfecteerde patiënten, zoals het brandwondencentrum.
- Tropische geneeskunde: iedere medewerker van Defensie kan na een langdurige zending in een overzees risicogebied voor infectieziektes (Centraal- en Zuid-Amerika, Afrika en alle overige malariarisicozones) op consultatie komen. Indien je geen klachten hebt, kom je best acht tot twaalf weken na thuiskomst op consultatie (de incubatietijd voor de meeste infecties). Heb je kort na je zending al last van koorts, diarree, buikpijn, huidandoeningen enzovoort, maak dan meteen een afspraak!
- Volksgezondheid en infectiecontrole: ook hier verstrekken specialisten van BAF-CEID technisch advies over de gezondheidsproblemen die virussen veroorzaken. Denk maar aan griep, ebola, tbc of meningitis. Een geïsoleerde militair in het buitenland of een CMO met een besmette patiënt: iedereen kan er terecht met vragen over preventie en maatregelen.

Christian Declercq

Op elke bestemming loop je specifieke gezondheidsrisico's. Gelukkig kan je je op voorhand laten inenten tegen heel wat kwelduivels zoals gele koorts, polio, hepatitis A en B, buiktyfus, mazelen, meningitis en hondsdolheid.

bij de medische steun in de eenheid. Ook gezinsleden die voor langere periodes mee vertrekken zijn welkom. De Centra voor Medische Operaties (CMO's) nemen deze dienstverlening op zich voor grote detachementen die naar het buitenland vertrekken. Wij richten ons in eerste instantie tot individuen en kleine groepen, zodat niemand uit de boot valt."

Op beide oren slapen

Elk personeelslid van Defensie dat de arbeidsgeneesheer geschikt verklaart om te vertrekken op operatie (Ops categorie A), kan zich aanbieden in de *Travel Clinic*. Wat mag je er verwachten? "Elke bezoeker vult eerst een vragenlijst in waarin hij zijn medische achtergrond schetst", gaat Patrick verder. "We polsen daarin ook naar specifieke problemen, zoals allergieën. Verder geven we een uitgebreide briefing over Afrika en een informatiebrochure. We checken daarnaast alle vaccinaties voor de bestemming en dienen er indien nodig ook toe. Elke bezoeker krijgt ten slotte ook een aangepaste reisapotheek mee."

Ook tijdens je missie kan je altijd terugvallen op de expertise van de *Travel Clinic*. Je kan het gespecialiseerde personeel via e-mail alle problemen of vragen voorleggen, ze zullen je graag verder helpen. Bovendien beschikt de dienst voor dringende gevallen over een telefonische permanentie (zie praktische info). [K.V.D.]

Praktische info

Voor meer informatie en afspraken kun je terecht bij:

Travel Clinic
BAF-CEID
Polikliniek
HCB-KA
Bruynstraat

1210 Neder-over-Heembeek

Tel. 9-2820-4577 (02 264 45 77)

Fax 9-2880-4566 (02 264 45 66)

E-mail +NOH-HCBKA-TravelClinic@mil.be

Intranet: <http://kannix.idcn.mil.intra/hcb/>
(klik op 'patiënten' → 'consultatiegids'
→ 'andere specialiteiten' → 'travel clinic')

Nicolas Deplanque